

Titulació	Tipus	Curs
Filologia Catalana: Estudis de Literatura i Lingüística	OT	4
Estudis d'Anglès i Català	OT	3
Estudis d'Anglès i Català	OT	4
Estudis de Català i Espanyol	OT	3
Estudis de Català i Espanyol	OT	4

Professor/a de contacte

Nom: Josep Pujol Gomez

Correu electrònic: josep.pujol@uab.cat

Idiomes dels grups

Podeu consultar aquesta informació al [final](#) del document.

Prerequisites

No n'hi ha. Els estudiants del grau en Filologia Catalana i del grau en Estudis d'Anglès i Català ja han cursat obligatòriament assignatures de literatura catalana medieval.

Objectius

Aquest curs ofereix un panorama de la narrativa catalana medieval breu, generalment en vers, sovint de caràcter meravellós o allegòric i arrelada en les tradicions d'origen artúric i bretó en general (el *roman* i el *lai*). També s'hi inclouen els contes satírics i humorístics en la tradició del *fabliau* francès. Alguns dels textos que s'hi estudien són *La faula* de Guillem de Torroella (el viatge meravellós del narrador a l'illa del rei Artús), l'anònim *Fraire de Joi e Sor de Plaser* (una peculiar versió cortesa del conte de la bella dorment) o el *Llibre de fra Bernat* de Francesc de la Via (una narració humorística sobre els amors de monges i frares), i s'hi fa referència a altres autors importants com Bernat Metge, Anselm Turmeda, Jaume i Pere March o Joanot Martorell.

L'assignatura aprofundeix en la pràctica del comentari de textos antics, i vol familiaritzar l'estudiant amb la tradició narrativa romànica i la seva transmissió.

A l'acabament del curs, l'estudiant haurà de ser capaç de:

- (a) comprendre l'evolució històrica de la narrativa romànica, en especial l'al·legòrica i la que tracta la matèria de Bretanya;
- (b) mostrar una visió suficient de la llengua i els gèneres narratius;
- (c) produir comentaris orals i escrits de narracions medievals breus i conèixer la bibliografia bàsica.

Competències

Filologia Catalana: Estudis de Literatura i Lingüística

- Actuar amb responsabilitat ètica i respecte pels drets fonamentals, la diversitat i els valors democràtics.
- Aplicar conceptes, recursos i mètodes de l'anàlisi literària a la literatura catalana tenint en compte les seves fonts, la periodització de la història literària occidental i el context social.
- Demostrar domini de la normativa de la llengua catalana, dels seus fonaments lingüístics i de totes les seves aplicacions en l'àmbit acadèmic i professional.
- Elaborar estudis de caràcter històric sobre les tendències, els gèneres i els autors de la tradició literària catalana.
- Fer lectures i interpretacions crítiques de textos.
- Fer treballs escrits o presentacions orals efectius i adaptats al registre adequat.
- Identificar les principals tendències, els autors més significatius i les obres més representatives de la literatura catalana.
- Interpretar els textos literaris des de bases filològiques i comparatives.
- Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
- Que els estudiants sàpiguin aplicar els coneixements propis a la seva feina o vocació d'una manera professional i tinguin les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.
- Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes destacats d'indole social, científica o ètica.

Estudis d'Anglès i Català

- Actuar amb responsabilitat ètica i amb respecte pels drets i deures fonamentals, la diversitat i els valors democràtics.
- Demostrar el coneixement normatiu de la llengua catalana i els seus fonaments i el domini en totes les aplicacions en l'àmbit acadèmic i professional.
- Fer treballs escrits o presentacions orals efectius i adaptats al registre adequat en diferents llengües.
- Identificar i interpretar els textos literaris de diferents llengües i analitzar-ne els trets genèrics, formals, temàtics i culturals d'acord amb conceptes i mètodes propis del comparatisme i de la teoria literària.
- Que els estudiants hagin demostrat que comprenen i tenen coneixements en una àrea d'estudi que parteix de la base de l'educació secundària general, i se sol trobar a un nivell que, si bé es basa en llibres de text avançats, inclou també alguns aspectes que impliquen coneixements procedents de l'avantguarda d'aquell camp d'estudi.
- Que els estudiants hagin desenvolupat les habilitats d'aprenentatge necessàries per a emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
- Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
- Que els estudiants sàpiguin aplicar els coneixements propis a la seva feina o vocació d'una manera professional i tinguin les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.
- Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes destacats d'indole social, científica o ètica.
- Reconèixer els períodes, les tradicions, les tendències, els autors i les obres més significatives de les literatures en llengües catalana i anglesa en el seu context historicosocial.
- Valorar críticament la producció literària i cultural en català i anglès i el seu context històric i social.

Estudis de Català i Espanyol

- Demostrar el coneixement normatiu de les llengües catalana i espanyola i el domini en totes les aplicacions en l'àmbit acadèmic i professional.
- Demostrar habilitats per treballar de manera autònoma o en equip per assolir els objectius planificats, si escau en contextos multiculturals i interdisciplinaris.

- Elaborar estudis de caràcter històric sobre les tendències, els gèneres i els autors de la tradició literària catalana i espanyola.
- Emprar la metodologia i els conceptes de l'anàlisi literària tenint en compte les fonts i el context històric i social.
- Fer treballs escrits o presentacions orals efectius i adaptats al registre adequat en diferents llengües.
- Que els estudiants hagin demostrat que comprenen i tenen coneixements en una àrea d'estudi que parteix de la base de l'educació secundària general, i se sol trobar a un nivell que, si bé es basa en llibres de text avançats, inclou també alguns aspectes que impliquen coneixements procedents de l'avantguarda d'aquell camp d'estudi.
- Que els estudiants hagin desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
- Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
- Que els estudiants sàpiguin aplicar els coneixements propis a la seva feina o vocació d'una manera professional i tinguin les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.
- Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes destacats d'índole social, científica o ètica.
- Reconèixer els períodes, tradicions, tendències, autors i obres més significatius de la literatura en llengua catalana i espanyola en el seu context historicosocial.

Resultats d'aprenentatge

1. Aplicar adequadament els coneixements adquirits per a l'obtenció de dades i el maneig de fonts documentals d'aplicació a l'estudi de la llengua i la literatura catalanes.
2. Aplicar adequadament els coneixements adquirits per obtenir dades i utilitzar fonts documentals aplicables a l'estudi de la llengua i la literatura catalanes.
3. Comentar textos literaris, aplicant els instruments adquirits, atenent el context històric i sociocultural.
4. Comentar textos literaris, aplicant-hi els instruments adquirits i d'acord amb el context històric i sociocultural.
5. Demostrar, a nivell bàsic, coneixements de llengua catalana medieval, i redactar versions al català modern de textos medievals.
6. Demostrar un domini avançat de la llengua catalana medieval i redactar versions al català modern de textos medievals complexos.
7. Descriure i interpretar la tradició cultural occidental, de l'època clàssica al final de l'Edat Mitjana, i reconèixer en un text medieval els trets de la tradició occidental.
8. Dominar l'expressió oral i escrita en llengua catalana.
9. Elaborar, amb un nivell avançat, textos crítics sobre les tendències, els autors i les obres més significatives de la literatura catalana medieval.
10. Elaborar textos crítics sobre les tendències, els autors i les obres de poesia i de prosa més significatives de la literatura catalana medieval.
11. Explicar el context de la literatura catalana medieval i relacionar obres amb el seu context històric i cultural.
12. Fer prediccions i inferències literàries sobre el contingut d'un text.
13. Identificar, amb un nivell avançat, temes i motius de la tradició clàssica i medieval europea en qualsevol de les seves manifestacions literàries i artístiques.
14. Identificar les idees principals i les secundàries i expressar-les amb correcció lingüística.
15. Identificar les relacions de la literatura amb la història, l'art o altres moviments culturals.
16. Identificar temes i motius de la tradició clàssica i medieval europea en qualsevol de les seves manifestacions literàries i artístiques.
17. Interpretar críticament obres literàries tenint en compte les relacions entre els diferents àmbits de la literatura i la relació de la literatura amb les àrees humanes, artístiques i socials.
18. Interpretar críticament obres literàries tenint en compte les relacions entre els diferents àmbits de la literatura i la seva relació amb les àrees humanes, artístiques i socials.
19. Interpretar la tradició cultural occidental, de l'època clàssica al final de l'Edat Mitjana, i reconèixer amb detall en un text medieval els trets de la tradició occidental.

20. Interpretar la tradició cultural occidental, de l'època clàssica al final de l'edat mitjana, i reconèixer amb detall en un text medieval els trets de la tradició occidental.
21. Mantenir una actitud de respecte cap a les opinions, valors, comportaments i pràctiques dels altres.
22. Mantenir una actitud de respecte envers les opinions, valors, comportaments i pràctiques dels altres.
23. Potenciar la capacitat de lectura, interpretació i anàlisi crítica de textos literaris i lingüístics.
24. Produir textos escrits i orals amb correcció normativa.
25. Reconèixer, amb un nivell avançat, temes i motius de la tradició europea en un text medieval català.
26. Reconèixer el context de la literatura catalana medieval avançada i relacionar obres amb el seu context històric i cultural.
27. Redactar assajos originals i complexos, amb domini de la bibliografia pertinent, sobre autors i obres del període medieval.
28. Redactar comentaris de text amb sentit crític.
29. Treballar autònomament en l'estudi sincrònic i diacrònic de la llengua i la literatura catalanes.

Continguts

1. Introducció. Tradicions de la narrativa romànica: *roman*, *lai*, *fabliau*, *novas*. La filologia romànica i l'estudi de la narrativa catalana en vers. Formes mètriques: les noves rimades i la codolada. La qüestió de la llengua. Transmissió manuscrita: els cançoners principals. Gèneres i classificació.
2. El conte meravellós. El món del *roman courtois* i dels *lais*. *Faules* i *ventures*: *La faula del rossinyol* de Cerverí de Girona; *La faula* de Guillem de Torroella; el *Fraire de Joi e Sor de Plaser*; el *Salut d'amor*; la *Ventura del cavaller N'Hug e de Madona*; el *Conte d'amor*. El cas del *Blandín de Cornualla*.
3. Alegories i altres noves cortesanes. Les alegories cortesanes i morals de Jaume i Pere March. La *Ventura* de Vicenç Comes i *El déu d'Amor caçador*. Alegories sàvies: el *Llibre de Fortuna e Prudència* de Bernat Metge; les *Cobles de la divisió del regne de Mallorca* d'Anselm Turmeda; la *Vesió* de Bernat de So.
4. Contes de riure. Relats pròxims al *fabliau*. El *Llibre de fra Bernat* i altres obres de Francesc de la Via. Els *Planys del cavaller Mataró* i el *Testament* de Bernat Serradell. Paròdies i lletovaris (la *Disputació d'En Buch ab son cavall*, Bernat Metge, Joan Basset).
5. Apèndix. Altres formes narratives breus en prosa. *Vidas* i *razos* trobadoresques. L'univers de l'*exemplum*. La *Disputa de l'ase* d'Anselm Turmeda. Bernat Metge: del *De Vetula* al *Valter e Griselda*. La traducció catalana del *Decameró*. Viatges i meravelles orientals: la *ventura* del cavaller Espèrcius al *Tirant lo Blanc*.

Activitats formatives i Metodologia

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Comentari de textos a classe	25	1	2, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 11, 13, 14, 15, 16, 18, 21, 23, 24, 25, 27, 28, 29
Exposició del programa	20	0,8	2, 7, 11, 13, 15, 16, 18, 19, 20, 25, 26
Tipus: Supervisades			
Exposició oral de comentari de text	10	0,4	2, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 18, 19, 20, 21, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29
Tipus: Autònomes			
Cerca bibliogràfica, estudi i ús del	20	0,8	2, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 13, 14, 16, 18, 19, 20, 23, 24, 25, 26, 27,

Lectura autònoma de textos triats	50	2	4, 5, 6, 12, 13, 23, 25, 29
-----------------------------------	----	---	-----------------------------

L'assignatura segueix el curs del programa. S'alternen les classes teòriques, que normalment es basen en textos il·lustratius que es troben al Campus Virtual o al Rialc, amb les exclusivament pràctiques en forma de seminari, en les quals s'analitzaran algunes obres i es faran, si escau, presentacions orals i comentaris per part dels alumnes. A banda les presentacions orals, caldrà presentar un exercici escrit de lectura o traducció d'un dels relats inclosos al programa.

L'estudiant:

(a) Aprofundirà en el coneixement de la història literària i aprendrà a situar la narrativa catalana breu en relació amb les tradicions narratives de la tradició romànica.

(b) Llegirà narrativa breu i aprendrà a relacionar-la amb les seves fonts.

(c) Prendrà contacte amb la bibliografia bàsica sobre la narrativa del segle XV.

(e) Redactarà exercicis de comentari i traducció de textos narratius medievals.

El calendari detallat amb el contingut de les diferents sessions s'exposarà el dia de presentació de l'assignatura. L'estudiant trobarà també al Campus Virtual la descripció detallada dels exercicis escrits i de la prova final, els materials docents i les informacions necessàries per al seguiment de l'assignatura. Si en algun moment cal modificar la modalitat docent a causa de l'emergència sanitària, els professors informaran dels canvis en la programació i en la metodologia.

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, per a la complementació per part de l'alumnat de les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura/mòdul.

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, perquè els alumnes completin les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura.

Avaluació

Activitats d'avaluació continuada

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Examen escrit	50%	3	0,12	4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 18, 19, 20, 23, 24, 25, 26, 27, 28
Presentació oral de comentari de text	10%	2	0,08	2, 4, 8, 9, 12, 13, 14, 16, 18, 21, 22, 23, 24, 25, 27, 28, 29
Treball escrit	40%	20	0,8	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29

Les competències d'aquesta matèria seran avaluades per mitjà treballs individuals escrits (comentaris de text, presentacions a classe) i d'un examen final.

El sistema d'avaluació continuada s'organitza en 3 mòduls, cadascun dels quals tindrà assignat un pes específic en la qualificació final:

Redacció d'un treball escrit, amb un pes global del 40%.

Assistència, participació, presentació i discussió de comentari de textos a l'aula, amb un pes global del 10%.

Examen final, amb un pes global del 50%.

Els requisits mínims a partir dels quals l'estudiant estarà en condicions de ser avaluat són: presentació del treball escrit i presentació a la prova escrita final. La qualificació mínima per a aprovar l'assignatura és 5. La no presentació de qualsevol dels dos exercicis suposarà la qualificació de No evaluable.

En el moment de realització de cada activitat avaluativa, el professor informará l'alumnat a través de Moodle del procediment i la data de revisió de les qualificacions.

Podrà optar a la recuperació l'estudiant que hagi obtingut una qualificació final compresa entre 3,5 i 4,9 i hagi estat prèviament avaluat en un conjunt d'activitats equivalents a dues tercers parts de la qualificació total de l'assignatura. La recuperació consistirà en un examen escrit i/o la presentació del treball principal si no ha estat aprovat. La qualificació màxima de la recuperació és 5.

En el cas que l'estudiant faci qualsevol irregularitat que pugui fer variar de manera significativa la qualificació d'un acte d'avaluació (com per exemple el plagi o el mal ús d'IA), aquest acte es qualificarà amb 0, amb independència del procés disciplinari que s'hi pugui instruir. Aquest acte d'avaluació no és recuperable. Si es produeixen diverses irregularitats en els actes d'avaluació, la qualificació final de l'assignatura serà 0.

En aquesta assignatura, no es permet l'ús de tecnologies d'Intel·ligència Artificial (IA) en cap de les seves fases. Qualsevol treball que inclogui fragments generats amb IA serà considerat una falta d'honestedat acadèmica i pot comportar una penalització parcial o total en la nota de l'activitat, o sancions majors en casos de gravetat.

En el cas que les proves no es puguin fer presencialment se n'adaptarà el format (mantenint-ne la ponderació) a les possibilitats que ofereixen les eines virtuals de la UAB. Les presentacions a classe es faran a través de fòrums, wikis i/o discussions d'exercicis a través de Teams, assegurant que tot l'estudiantat hi pot accedir.

Avaluació única

L'avaluació única consistirà en una prova amb tres activitats: el lliurament d'un treball escrit (40%), un examen escrit (50%) i una prova oral (10%). S'hi aplicaran les mateixes condicions d'avaluació i el mateix sistema de recuperació que en l'avaluació continuada.

Bibliografia

Bibliografia general

Riquer, Martí de, "Narracions en vers" (cap. VI), dins Martí de Riquer, *Història de la literatura catalana*, II (Ariel, 1964), 11-116.

Riquer, Isabel de, "Les Poèmes narratifs catalans en *noves rimades* des XIVe et XVe siècles", *Revue des Langues Romanes*, 96 (1992), 327-350.

Annicchiarico, Annamaria, "*Narracions en vers*" catalane medievali. *Appunti e materiali per una guida bibliografica* (Roma: Edizioni di Storia e Letteratura, 2003).

Cabré, Miriam, i Anton M. Espadaler, "La narrativa en vers" (cap. 5), dins *Història de la literatura catalana*, I: *Literatura medieval (I): Dels orígens al segle XIV*, dir. Lola Badia (Enciclopèdia Catalana / Barcino 7 Ajuntament de Barcelona, 2013), 297-372.

Textos

La majoria dels textos llegits al curs es troben al Repertorio Informatizzato dell'Antica Letteratura Catalana (Rialc): www.riale.unina.it. Vegeu també el web de Literatura Catalana Medieval al Campus Virtual (textos 115-123) i l'antologia *Blandín de Cornualla i altres narracions en vers*, ed. Arseni Pacheco (Eds. 62 / "La Caixa", 1983) [MOLC, 96].

Trobareu una bibliografia completa, amb estudis i edicions dels textos a estudiar, dins la carpeta de l'assignatura al Campus Virtual.

Programari

No n'hi ha.

Grups i idiomes de l'assignatura

La informació proporcionada és provisional fins al 30 de novembre de 2025. A partir d'aquesta data, podreu consultar l'idioma de cada grup a través d'aquest [enllaç](#). Per accedir a la informació, caldrà introduir el CODI de l'assignatura

Nom	Grup	Idioma	Semestre	Torn
(PAUL) Pràctiques d'aula	1	Català	segon quadrimestre	matí-mixt
(TE) Teoria	1	Català	segon quadrimestre	matí-mixt